

Dokumentation av intressentdialog mellan Växjö kommun och Funkibator.

Datum och tid: 16 maj 2022 kl. 13:00 – 16:00 via Zoom.

Totalt deltar ungefär 23 personer var av 9 personer från Växjö kommun. Några deltagare kommer och går från mötet.

1. Försnack Mats

Stefan från Funkibator inleder mötet. En bred inbjudan skickades ut till föreläsningen med Mats Alvesson. Flertal deltagare medverkar på mötet från olika delar av Sverige. Stefan lyfter fram att i Växjö kommun har vi kommit långt med samverkan mellan funktionhinderrörelse och kommunen och vi har en konstruktiv och praktisk samverkan. Men hur kan vi komma längre, hur skapar vi symbios mellan det civilsamhället och offentliga myndigheter och vad kan vi lära oss av Mats Alvesson? Fia noterar att olika aktörer kan inspireras av varandra och Pia instämmer.

2. Mats Alvesson

Mats Alvesson föreläser och förklarar begreppet funktionell dumhet.

- De flesta människor vill inte ha alltför komplexa processer att handskas med i sin vardag utan de vill följa konkreta regler som styr arbetet.
- Med funktionell dumhet anser man fenomenet där personer i en organisation eller ett företag gör det som förväntas av dem utan reflektion eller kritik. Man gör allting rätt, man följer formalia och regler men man tänker inte djupare på det som man gör. Detta leder till ett standardiserat tankesätt där passerar en del dumheter eftersom ingen ifrågasätter en. Vi kallar det funktionellt eftersom det funkar inom ramar för det som är socialt acceptabelt.
- Man avviker sällan från det förutsägbara, oftast anpassar man sig till det konventionella vilket leder till systemanpassning.

- Vi vill hålla med andra, vi vill att andra ska tycka om oss och vi vill tillhöra en grupp.
- Men för att uppnå verklig utveckling måste vi ifrågasätta och vara nyfikna. Det är viktigt att ständigt ställa frågor "varför gör vi det här" och "vad tillför detta till, vilken nytta har vi av det"
- Det är viktigt att göra det som förbättrar ens arbete och inte vad som ser bra ut utåt.
- Kreativitet, öppenhet och att hitta vad som är meningsfullt är viktigt.

Frågor: Ligger det här i människans natur att snabbt föga in sig i något så som alla andra gör...att göra det enkelt för oss?

Svar: Det ligger i vår natur, vi vill inte avvika från en grupp.

Kan certifiering ses som en "washing", till exempel som greenwashing?

Svar: Att bli certifierat i någon form kan vara bra men det betyder inte att verksamheten blir bättre bara för det.

Hur ska vi bygga självkritisk förmåga?

Svar: Fråga vad får vi från det här. Om svaret är inget, fråga hur ska vi göra till nästa gång. Viktigt att "cut the crap" och gå direkt till det som är viktigt.

Ibland gör man tillgänglighetskontroll men man vet att det inte kommer leda till några åtgärder. Hur ger man kritik som leder till handling? Hur hårt ska man slå?

Svar: Ibland är det bra att ge rak kritik.

3. Diskussion

Input från Magnus:

- Det är viktigt att ha bra samtalston för att ha bra samtalsklimat
- Certifieringar visar att det som bestäms högst upp faktiskt görs i verksamheter

Input från Gunnar:

- Det är viktigt att ständigt ifrågasätta varför vi gör det vi gör och fundera på vad vi använder våra pengar till
- En deltagare lyfter fram vikten att ifrågasätta certifiering om vi redan vet om att vi jobbar med det, certifiering måste ge något och tillföra något nytt så att det inte blir bara ord på papper
- Ibland krävs det att någon utifrån ifrågasättare oss. Det är lätt att ifrågasätta andra men det är viktigt att ifrågasätta sig själv, man ska föregå med gott exempel i stället för att peka pinne. Det är viktigt att ta första steget själv för att få andra att hänga med
- En annan deltagare lyfter vikten att jobba mot en koncensus. Alla håller med om att vi ska använda metodiken till självkritik till våra möten framöver.

4. Potentiellt samarbete med näringsliv

Jessica Carlsson, projektledare på Växjö Charity, medverkar tillsammans med sina kollegor och diskuterar potentiellt samarbete mellan Funkibator och Växjö Charity. Jessica berättar kort om hur Växjö Charity fungerar och säger att de inte vet hur Funkibator arbetar. De vill veta hur Funkibator vill att ett sådant samarbete skulle fungera. Stefan föreslår att Funkibator och Växjö Charity träffas någon gång under året att bekanta sig inom området. Fia håller med att det är bra att dela kunskap mellan varandra. Deltagarna håller med om att det måste finnas någon som driver frågan med näringsliv och Funkibator. Slutligen togs beslutet att Funkibator och Växjö Charity bör bygga upp mer kontakt.

5. Reserverade upphandlingar

Tina Storbjörk, upphandlingschef i Växjö kommun, medverkar och berättar hur kommunen arbetar med upphandlingar. En deltagare konstaterar att eftersom det är många som säljer tjänster är det svårt att konkurrera med stora företag och näringsliv och därför ska kommunen använda reserverade upphandlingar. Tina berättar att reserverade upphandling används inte ofta men att det finns andra verktyg som kommunen använder för att ställa krav på leverantörer. Vi kan också ställa krav på alla våra leverantörer att ta emot de som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, tex för praktik, arbetsträning och anställning. Upphandling är ett bra verktyg för både miljö och social hållbarhet.

Frågor:

Vilka krav ställer Växjö kommun till leverantörer och hur implementerar ni socialt hållbarhetsarbete vid upphandlingen?

Svar: Nyligen togs det en ny policy i Växjö kommun där det framgår att vi ska ställa sociala krav med fokus på just att förbättra förutsättningar med att komma in på arbetsmarknaden för de som står utanför. Vi har gjort en del upphandlingar med krav på att man ska möjliggöra för praktik och anställning för de som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Vi förutsätter att med den nya policyn kommer det synas utveckling när det gäller den sortens krav. Vi ställer även krav på arbetsvillkor.

Finns det något att göra på det här området som skulle kunna ge någon effekt? Vill kommunen göra något här, skulle vi tillsammans kunna bryta ny mark och göra något nytt som inte gjorts innan?

Svar: Jag tror att störst effekt hade vi fått genom att kräva att alla våra leverantörer på något sätt jobbar med denna fråga, att de faktiskt ser personen med funktionsnedsättning som resurs i sina verksamheter. Att möjliggöra för det för alla leverantörer som Växjö kommunen samarbetar med skulle ge allra bäst effekt. IOP och reserverade upphandling kommer alltid vara något som sker i ganska liten

utsträckning i förhållande till den totala volymen. Det finns mycket att utveckla och Funkibator har mycket kunskap kring hur vi kan ställa krav. Vi gör sammanställning varje år om hur vi ställer krav, både miljö och sociala krav, och hur vi implementerar dem.

Jag tänkte också någonting som vi har pratat om tidigare är att det gjordes för något år sen en "request for information" om postutdelning tjänster, till exempel som en reserverade upphandling, som upplevdes av några sociala företag som ett för stort uppdrag för någon enskild att ta sig ann om. Men sen måste det finnas någon rimlighet i att det finns den typ av leverantörer för annars kan man generellt som en kommun lägga ut jättemånga reserverade upphandlingar och det finns inga leverantörer som svarar på dem eftersom det finns inga sociala företag som jobbar med dem tjänsterna. Här skulle man kanske kunna jobba vidare med kunskapshöjning om vad det faktiskt finns. Om man tar vissa fastighets, bygg och ute tjänster finns det flera sociala företag och föreningar som jobbar med den typen av tjänster. Och då kanske man har behov av den typen av uppdrag fast det kanske ingår mycket mer, att man kan plocka ner ett större projekt och uppdrag i mindre bitar och ta upp en liten del och göra som en reserverade upphandling när man vet att det finns leverantörer också.

Det är lite som "reverse engineering", att man tänker bakåt i stället för framåt. Där kan vi var bryggan med vår kunskap till upphandlingsenhet. Vi skulle ganska enkelt kunna ge en omvärldsanalys om vad det finns för föreningar, vilka verksamheter har de i gång att få en realistisk bild av resurser i civilsamhället.

Tina: Absolut, det skulle vara intressant. Och då kan vi veta vilket verktyg vi kan använda.

6. Översyn av tillgänglighet i offentliga miljön och skyltar, uteserveringen och den nya rullstolsymbolen, SKANSKA nytt bostadsområde

Yvonne Edgren och Malin Hedberg från Samhällsbyggnadsförvaltning medverkar. Pia lyfter fram "universal engineering" det vill säga skyltar för alla. Att man behöver bara taktila skyltar för vi behöver inte ha skyltar med texter överallt eller skyltar med gamla rullstol symboler. Växjö är ett mångkulturellt samhälle och vi har många flyktingar som kommer nu från Ukraina. Det är viktigt med översyn av skyltar eftersom det är tråkigt att se gamla skyltar runt om i kommunen som inte är aktuella. Saker som man kanske slutat uttrycka sig på, helt enkelt gamla symboler.

Malin uttrycker att det hade varit bra att få exempel på vilken typ av skyltar man tycker är gamla och gärna om man kan kanske skicka in förslag så att vi kan se om vi kan ändra och bli bättre på det. Vi är inte ute hela tiden och ser alla skyltar. Finns det några exempel som ni har konkret att man kan se?

Stefan svarar att de har exemplar och att de kan skicka helt skyltpaket till dem. Det finns skyltar där man använder lite humor, det finns skyltar där man utvecklade mer taktila skyltar, skyltar man skickar med något värdegrundsbudskap. Funkibator plockar upp vad de har och skickar till Samhällsbyggnadsförvaltning.

Lars visar den nya rullstolsymbol som han tog fram. Han skapade inte symbolen på uppdrag utan för sig själv eftersom han var trött på den första symbolen som känns väldigt bakdaterade och tråkig. Då fick Lars idé att skapa en ny rullstolsymbol på sin fritid. Växjö kommun tillfrågade Lars om han kan skapa några filer till några broschyrer. Växjö kommun har fått ett paket med rullstolsymbolen i olika format. I höstas genomfördes en liten kampanj som började där Funkibator gick ut till alla Sveriges kommuner och erbjöd det här paketet helt gratis. Det var väldigt ovanligt att så många kom och undrade vad det kostar och hur de får tag på dem här symboler. Och då skickades en sida via dropbox så man kunde helt gratis ladda ned detta. Minst 10 kommuner har börjat aktivt använda de här symbolerna både i offentlig miljö och i

sina dokument. Det var en kommun i Stockholm som tyckte att den här symbolen egentligen borde vara standardsymbol. Då fick vi veta om ISO standard där man får internationellt godkännande för en symbol. Det finns också en förening Pictogram som ansvarar för symboler i vårt svenska samhälle. Vi kontaktade dem och sökte vidare på hur man skulle kunna förverkliga en sådan typ av ansökan. Det är en lång process men tills vidare vill vi att symbolen kommer till nytta för att bidra så att vårt samhälle blir lite trevligare och bättre. Och det ska vara gratis så att alla kan få tillgång till det.

Gunnar: Det är inte bara skyltar som vi ska ha i åtanke utan det är uttrycksätt i stort, hur vi kommunicerar ut saker. Om någon upptäcker att uttrycksättet är föråldrad är det viktigt att man hör av sig och berättar om det. Alla ser inte allting och då är det bra att höra av sig så att det kan rättas till.

Fia berättar om Funkibators arbetet med SKANSKA om det nya fastighetsområdet på Bäckaslöv. Vi har redan haft några träffar och ska ha några till med en grupp från SKANSKA som jobbar med projektet. De ska bygga konferenslokaler och lokaler för företag, butiker och mer. Vi är med tidigt i processen vilket är spännande. Vi pratade bland annat om upphandling från sociala företag. SKANSKA har andra möjligheter att köpa tjänster mer fritt än kommunen. Vi pratade mycket om offentlig utsmyckning och öppna områden och hur man kan tänka att de är tillgänglighetsanpassade och inkluderande längre än vad byggreglerna säger. Vi kommer bistå med kunskap och inspiration.

Stefan nämner satsning som heter Funkiskonst där vi kontaktade alla kommuner och frågade hur de jobbar med Funkiskonst och symboler av olika slag i det offentliga rummet som har en anknytning till funktionsnedsättning. Svar skiljer sig mellan kommunerna och vi håller med att sammanställa en rapport som kan ge oss en national omvärldsbevakning kring konst och signaler.

7. Information och rapportering kring arbete med flyktingar från Ukraina

Funkibator rapporterar om sina insatser kring arbete med ukrainska flyktingar.

Therese Jaramillo, verksamhetsutvecklare, medverkar.

Pia berättar att först tänkte de följa ukrainska flyktingar här i Växjö. Men eftersom man flyttar runt flyktingar så mycket i landet såg de ett behov av att följa efter och vara ett stöd för dem. Vi ser att mycket hamnar mellan stolarna. Ett exempel är en mamma med barn som inte fick med sig en rullstol till barnet som inte kunde gå. Då kontaktade vi regionen och satte i gång med hela apparaten med barn rehabilitering och liknande. När vi ringde efter några dagar att följa upp och kolla hur det går fick vi svaret från regionen att mamman och barnet har flyttat och det är de inte längre regionens ansvar. Det är oftast så det blir och det fungerar även så för oss som bor här i Sverige när vi flyttar. Informationen följer inte med till det nya stället, det är mycket personligt ansvar på att informationen följs men det är klurigt att navigera systemet särskilt om man inte känner till det.

Therese: Vi befinner oss i ett läge nu med kriget i Ukraina som är helt exceptionellt och då satte man i gång något som heter massflyktningsdirektiv. Det innebär att de som är från Ukraina har rätt att bosätta sig runt om i EU och få i princip direkt skydd utan några längre ansökningsprocesser. Tidigt i början såg vi att det började komma ganska högt inflöde av ukrainare till Sverige. Vi jobbade på flera kanter att hitta evakueringsboende och snabba lösningar i det akuta läget. Och då blev det så att man flyttade, man kanske hamnade först på idrottshallen i en kommun och sen flyttade till nästa boende. Med tiden har vi sett att mottagande i Sverige har minskat. Det är färre och färre som tar sig över gränsen in till Sverige och vi börjar hitta mer stabila lösningar för boendefråga. Det är en ny lagstiftning på väg från och med 1 juli. Lagstiftningen handlar om jämnare fördelning av de som kom hit. Kommunerna har fått ett anvisningstal på hur många som de ska ta emot och antalet kommer vara tvingande från den 1 juli. För Växjö kommun betyder det att vi ska ta emot 329 personer under detta år. Migrationsverket har inte möjlighet eller kapacitet att upphandla och ta hand om boendelösningar för så många människor. Från och med 1

juli är förslaget är att det ansvaret ska gå över till kommunerna och att kommuner kommer ansvara för att upphandla bostäderna. Just nu pågår det mycket jobb i kommunerna för att se till att det finns tillräckligt många bostäder och det kan vara alla typer av bostäder. Vi vill ha bra spridning av boendeformerna. Det är ett nytt arbetssätt för kommuner med många frågetecken men det är bra att ha kontroll och styrning för att kunna bedöma relevanta insatser. Den nya lagen innebär att det inte blir förflyttningar mellan kommuner som i början av året. Barn ska kunna fortsätta gå i den skolan de började på när de kom till Sverige.

Information från Funkibator: Vi har ofta kontakt med flyktingar redan innan de anländer till Sverige men vi kan inte göra mycket förens de har korsat gränsen. Då hamnar dem på flykting boende eller på ett eget boende hos värdfamilj. På ett eller annat sätt får dem kontakt med oss, oftast genom tips. När vi har etablerat en kontakt kan vi bedöma om den enskilda individen i frågan tillhör vår målgrupp och vad de behöver hjälp med. Vårdcentralen är oftast det första steget för att kunna gå vidare till hjälpmedelscentralen, rehabilitering och liknande. Vi hjälper med hjälpmedel i den mån vi kan tills någonting kan bli mer ordinärt förskrivet om man har rätt till det. Det är även viktigt att hjälpa de med att komma i gång med det sociala livet och att börja med svensk undervisning.

Pia: Vi jobbar med flera olika kommuner och Växjö är smidigt att jobba med eftersom vi redan har bra kontakt med varandra. Vi är ideell förening och vi sitter på en kunskap och kommunen har en annan. Då är det viktigt att dela information med varandra vilket vi gör.

Fråga: Finns det något vi kan hjälpa er med?

Svar: Massflyktningsdirektiv är bara tillfällig skydd till 4 mars 2023 vilket innebär att den gäller i mindre än 12 månader från och med nu. I Sverige har vi krav för att bli folkbokförd och få personnummer måste du ha uppehållstillstånd i minst 12 månader. Detta innebär att de här personerna inte kommer vara folkbokförda i Sverige. Det ställer till det lite för den här målgruppen eftersom de inte får

personnummer och därmed inte rätt till vissa saker. Där spelar civilsamhälle och det ni gör en stor roll. Vi som kommun har sagt att vi ska hålla rätt så generös hållning gentemot den gruppen. Det är viktigt att vi fortsätter med vårt samarbete som vi har etablerat på den korta tiden.

Therese lyfter fram att vi inte får glömma att det finns andra skyddsbehövande som vi har ansvar för som vi ska behandla på samma sätt.

<https://www.regionkronoberg.se/vardgivare/vardadministration/vard-av-personer-fran-andra-lander/flyktingar-fran-ukraina/>

8. Statusuppdatering

- Access City Award

Fata berättar att vi har fått feedback på vår tidigare ansökan. Den europeiska juryn lyfter fram stadens bred och inkluderande perspektiv i tillgänglighetsarbete som är integrerat på alla nivåer i samhället men de noterar bristen på övergripande plan med finansiering. Tjänsteskrivelsen om att ansöka till Access City Award 2023 är redan upprättat och den kommer att behandlas på nästa KSHUs sammanträde och vidare på kommunstyrelsen.

Synpunkt från Gunnar: Det är viktigt att vi är självkritiska och tänker på det som vi kan göra ännu bättre, att vi alltid strävar efter att vara i framkanten.

Pia lyfter fram att Växjö har många små twister inom området som vi ska vara stolta över.

- Pararidning

Karin berättar om att många upplever att det inte läggs mycket energi och resurser på funkisridning som på vanlig ridning. Till exempel i en icke-funkisgrupp ställer man krav på vad de ska kunna som inte görs när det gäller funkisridning. Vi känner att vi behöver bli utmanade och lära oss mer. Det behövs mer kunskap till ridlärare om hur man ska arbeta för att folk med funktionsvariation ska få samma tillfredsställande

som de som inte har funktionsvariation. Vi vill vara likvärdiga och inte särbehandlas. Ridlärarna ställer inte krav eftersom de utgår ifrån att vi oftast inte kan det.

Fata uppdaterar att när det gäller Theleborgs Ryttarsällskap så kommer de gå i konkurs och kultur-och fritidsförvaltning tittar just nu på vilka som kan ta över verksamheten där ute. Det beslutet ligger dock över deras huvuden och man tittar på både alternativ med att en privat aktör tar över eller en förening.

Fråga från Gunnar: Hur påverkar konkursen funkisridning?

Svar: Det påverkar mycket eftersom den gruppen som har varit där och ridit måste nu flytta någon annanstans. Nu blir det större tryck på andra stall vilket bidrar till längre köer för att börja rida.

- Spontanitetspool

Lucas berättar om debattartikeln som han skrev om spontanitetspool. Artikeln lyfter fram att det är svårt att vara spontan om man är i behov av samhällsstöd som ledsagning, assistans eller liknande eftersom man måste lägga sina timmar långt i förväg. Artikeln uppmärksammades av omsorgsnämnden men frågan är inte dokumenterad i något protokoll. Lucas kommer kontakta omsorgsnämnden och kolla om vad som har hänt med det och hur tankarna går. Funkibator är positivt inställt till att driva frågan vidare.

- Nya simhallen

Pia: personalen är jätteduktiga men det saknas information om vilka typer av hjälpmedel som finns. Det finns okunskap som att man sätter grejer framför dörröppnare eller vid tillgänglighets anpassade omklädningsrum. Det är svårt att säga till som besökare eftersom det har ingen långvarig effekt. Det är viktigt att vi väcker liv i frågan. Gunnar tipsar om att vi kontaktar Kultur och Fritid för att ta frågan vidare.